

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Háromhás-
 bos petitsor egyszeri hírde-
 tése 30 f. Nyilattér sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Nehéz idők.

A Természet kifordult sarkaiból. Lakóhelyünkkel, a földdel az égnek oly tájain robogunk, ahol hosszú időn át minden elenségesen befolyásolja atmoszféránkat és a legképtelenebb időjárást zúdítja ránk, mely nem kis aggodalommal tölti el a gazdák lelkét s ennek nyomában a különféle társadalmi osztályokat, sőt az egésznek exponensét: az államot is. Hogy e baj magában ne maradjon, társul szegődik hozzá hűségesen és kitartóan a pénzpiac roppant feszültsége s ennek betetőzőjéül, mint valami bős vihar tört ki és száguld végig a Balkánon a háború.

Nehéz idők ezek, minők ritkán zúdulnak ily csoportos tünetek közt a népekre! És ami a legnagyobb baj, hogy bennünket ez utóbbiak is a legkövetlenebbül érdekelnek. Mert a felmerült kérdések megoldása elől mi semmi áron ki nem térhetünk, bármily békések is hajlamaink és szándékaink.

A Történet véletlen, vagy ha úgy tesszük, szükségszerű eseményei ily válságos helyzet elé állítottak és súlyos fordulópontra sodortak bennünket.

Elmondhatjuk igazán, hogy történeti időket élünk. Nagyokat és fontosakat. Mert századok csodásan bonyolult ese-

ményeit és alakulatait kell kibogozni és új formákba önteni a Balkánon. Ami a nemzetéknél, az ellentétes érdekeknél, a vér- és húsnál nem oly könnyű feladat.

Egy rajtunk áll, hogy lélekjelenlétünket, önbizalmunkat, józanságunkat el ne veszítsük. Mert ilyenkor mutatja meg egy nemzet: mily erős, mily nagy és mire képes. Ilyenkor mutatja meg: miért gondolkozott, eszmélt, élt, fáradt, dolgozott és rajongott éveken, évtizedeken át? — mire és hogyan gyűjtötte szellemi, erkölcsi és anyagi kincseit és hogyan készítette elő fegyveres erejét? Mennyi az önérzete, bátorsága és milyen a célkitűzése, szóval mennyi a fölénye és nagysága. Mert hisz' régi dolog, hogy a döntő pillanatokban tűnik ki az igazi érték és igazi nagyság.

Hisz' a régi és modern idők egyképpen amellet tanúskodnak, hogy az igazi nagy nemzetek a békében nemcsak a békéért s a béke műveiért dolgoznak, hanem azért is, hogy ezeket élvezhessék és nagyságukat és erejüket továbbfejleszthessék. Dolgoznak és dolgozniuk kell a fenyegető veszélyek, a rájuk zúduló bajok s ha el nem kerülhető — a háborúért is, amelytől adott pillanatban nem szabad félnünk, nem szabad visszariadnunk, a több évezredes mondás szerint: «Si vis

pacem, para bellum». Ha békét akarsz, légy készen a háborúra!

E nehéz helyzetben, e nehéz pillanatokban, mi, érdekeltek, mutassuk magunkat öntudatosoknak, nagyoknak és bátraknak. Mert csak ezeknek mosolyog a szerencse, mint a közmondás tartja: «Fortes fortuna iuvat». A szerencse a bátrak oldalára sorakozik.

Ágoston Károly.

A városok és a tej.

Írta dr. Flórián Károly.

A «Schriften des Vereins für Socialpolitik» 128. kötetében Prof. Dr. phil. Leopold Spiegel, a berlini egyetem magántanára értekezik a községi tejjeljárásról. Tanulmányának főbb eredményeit a következőkben közöljük azzal a kíváncsággal: bárha Eperjes városának vezetősége is levonná abból a tanulságot.

A tej valósággal ideális tápszere. Sok betegnek, főleg pedig a kis gyermekeknek jóformán egyedüli tápszere. A tejnek ez a fontos szerepe már régen magára vonta a hatóságok figyelmét. Eredetileg a hatósági gondoskodás csak annak ellenőrzésére irányult, hogy a piacra hozott tejet ne keverjék vízzel. Midőn később a tudomány az infekciós betegségek természetét felismerte, belátta a hatóság, hogy ebből a szempontból is figyelemmel kell kísérni a tápszereket. A csecsemőknek mind gyakrabban fellépő mesterséges táplálása pedig ismét új területet nyitott a hatósági gondoskodás számára.

TÁRCA.

Sokszor megírtam már...

Sokszor megírtam már,
 Hogy szeretlek nagyon,
 Lázás éjszakákon
 Csak rólad álmodom.
 Sokszor megírtam már,
 Sokszor — tán ezerszer,
 Jőjj el hozzám, édes,
 Csak egyetlen egyszer,
 Csak egyetlen egyszer!

Sokszor megírtam már,
 De még el nem küldtem,
 Mert amikor írtam,
 Kicsordult a könnyem.
 Kicsordult a könnyem,
 Nem egyszer — ezerszer,
 Jőjj el hozzám, édes,
 Csak egyetlen egyszer,
 Csak egyetlen egyszer!

Biró László.

* Megzenésítette Egyed Aladár.

Képzőművészetünk fejlődése.

(Folyt. és vége.)

Felvidéki megyeink közül Szepesmegye az, melynek városai a gotikus jelleg legnagyobb mértékével dicsekszenek. Legjelentősebb a lőcsei főtemplom, melynek művészettörténeti jelentőségét páratlanul gazdag szárnyas oltárai adják,

melyeknek hasonmásai a külföldön sem igen találkozunk. Ezekről különben később, a szobrászat tárgyalásánál lesz bővebben szó.

Az itt bemutatott néhány nevezetes műemlék csoportjába méltóan illeszkednek bele: a körmöcbányai, besztercebányai, pozsonyi, kolozsvári, brassói templomok, melyek fennen hirdetik a középkor vallásosságát és előhaladott kulturáját.

A multak ködébe vesző, rég letűnt daliás időknek beszédes emlékei a várak; viharverte védőbástyáik, öreg tornyaik a tatárok betörésétől való félelem hatása alatt épültek. Védelmi és támadási tekintetben legalkalmasabbaknak a hegyek szűk völgyeiben, kanyargó folyók környékén szabadon álló hegycsúcsok és meredek, szédítően magas sziklaormok kínálkoztak; ahol csak a sasok fészkeltek, ott épültek fel szinte emberfeletti erővel, nagy kitartással, kihívó daccal uraik hatalmának eme biztos védői. Ilyen szép maradványa a középkori várépítkezésnek a vajdahunyadi lovagvár, melyet a törökverő Hunyadi János 1452-ben építtetett. Tekintetünk egy darab középkorra esik; mohos kövei mily dicső multról regélnék! Mennyi fényt, pompát rejt magába a hatalmas arányaival megkapó építmény! A modern kor szelleme azonban nem hagyta azt érintetlenül. Hídjait nem vontatja fel többé a várórség, bájos lovagúrnők és daliás lovagok nem haladnak át többé rajtuk izgató sólyomvadászatra, érzélgő trubadurok szerelmi, lágy dalai

nem szakítják meg többé a mély csendet. Boltíves lovagtermei is némák; ragyogó márványcsarnokai pedig mily sok jelenetét tudnák elbeszélni a zajos ünnepegeknek!

Ezen hatalmas építménnyel lezárhatjuk a középkor építészetét és áttérhetünk egy oly művészet ismertetésére, melyet a középkor vége felé megindult szellemi forrongás, a nemzetek társadalmi és politikai átalakulása, a humanizmusnak a középkor tradíciói felett való győzelme és az ezekből fejlődött szellemi felszabadulása, újjászületése az emberi szellemnek, hozott létre. Ezt a folyamatot a tudomány és művészet renaissanceának nevezzük.

Az antik görög művészetből fejlődött és Firenzéből kiindult új ízlés nálunk igen termékeny talajra talált. Kihatásai sokkal korábban érvényesülnek, mint bárhol másutt a kontinensen. Ezt azon összeköttetésnek tulajdoníthatjuk, amely hazánkat Itáliával Mátyás király és a szépséges aragoniai Beatrix házasága révén egymáshoz fűzte; a művészetpártoló nagy fejedelem udvarába gyűjtötte össze az olasz renaissance legnevesebb művészeit, kik nagy befolyással voltak kulturviszonyaink fejlődésére.

Első renaissance-kori műemlékeink egyike az esztergomi Bakács-kápolna, melyet Bakács Tamás biboros-érsek a dóm közvetlen tőszomszédságához építtetett. Míg a gotikus építmény a magasságban keresi betetőzését s misztikus milieujével

A csecsemő legtermészetesebb tápláléka kétségtelesen az anyatej és azért sok község jutalmakat osztott szét azok között az anyák között, kik gyermekeiket maguk táplálták. Sokat tehet ebben az irányban az anyák beható felvilágosítása is az anyatej előnyeiről.

A gyermekeknek egész sora azonban a mesterséges táplálásra van utalva. Itt azután a város feladata az, hogy gondoskodjék arról, hogy egészséges, jól táplált tehenektől származó, tisztán kezelt és megfelelően hűtött tej álljon az érdekeltek rendelkezésére.

Hogy milyen veszélyeket rejt magában a meg nem felelő, mesterséges csecsemő-táplálék, azt kimutatta Bockh, akinek adatai szerint Berlinben 1895-ben volt:

- a) az 1 éven aluli gyermekek halandósága 366‰
 b) az anyatejjel tápláltaké 97‰
 c) az állati tejjel tápláltaké 657‰
 az arány tehát b : o = 1 : 677.

A város a neki jutó feladatot pusztán a tej piaci ellenőrzésével nem oldhatja meg, mert a tej baktériumos tisztátalansága csak időtrábló vizsgálat útján állapítható meg. A piaci ellenőrzés csak a hiányos zsírtartalmat, a tej piszkos voltát, vagy előrehaladott megsavanyodását állapíthatja meg a kívánatos gyorsasággal.

A hatósági ellenőrzésnek már a tehenistállók üzemére, a tejet szolgáltató tehenekre, azok takarmányozására és magának a tejnek előállítására és kezelésére is ki kell terjednie. Ez pedig csak akként lehetséges, ha vagy maga a város tart fenn ilyen mintaszerű tehenészetet, vagy pedig valamely közeli földbirtokossal szerződést köt megfelelően előállított tejnek szállítására, kikötve magának az ellenőrzés jogát.

Újabb nehézséget okoz az, hogy az ilyen — minden tekintetben kifogástalanul előállított — tej igen drága. A «Deutsch. tierärztl. Wochenschr.» 1906. évf.-ban foglalt adat szerint az ilyen tej literjének ára 60 fillér (50 pfennig). Mivel ezt a szegényebb néposztály nem tudja megfizetni, azért legalább is ezeknél a városnak kell a tej rendes piaci ára feletti többletet magára vállalnia.

Offenbach a/M.-ben (60,000 lakos) a város állítja elő a gyermekeket meg a gyógytejet és eladja literenkint 2400 koronánál kisebb jövedelmű egyéneknek 24 fillérért, nagyobb jöve-

delmű egyéneknek 48 fillérért. A város eladott 90,000 literet és ráfizetett 13,000 koronát.

Heidelbergben (50,000 lakos) a tejet földbirtokosoktól vásárolják és ezeknek tehenészetét hatóságilag ellenőrzik. A gyermekek ára literenkint 48 fillér. A csecsemőknek napi adagja pedig

jómódúaknak	72—96 fillér,
vagyontalanoknak	24—36
szegényeknek	ingyen

Eladtak 1907-ben 32,000 liter tejet

A városnak ilyen célú kiadásait nem minősíthetjük szegénysegélyezésnek, hanem közérdeklő költségeknek kell azokat tartanunk, melyek a jövő generáció érdekében történnek.

SZÉCHENYI-KÖR.

Szabad-lyceum. A harmadik előadás a Népkadémián november 17-ikén, *vasárnap* délután 5 órakor lesz a Vigadóban. Műsor: 1. Zene. 2. Fábián: «Rákóczi hadnagya», melodráma; előadja *Oravszky Rezső*. 3. *Vöröss Sándor*: Norvégia (vetített-képekkel). Belépődíj nincs.

A nov. 20-ikán, szerdán d. u. 6 órakor tartandó *irodalmi estély* programja:

1. **Napoleon szerelmei.** Írta dr. *Eöttevényi Nagy Olivér*, felolvassa *Vöröss Sándor*.

A kör második zeneestélye. Mielőtt reátérnénk a zeneestély referációjára, lehetetlen ki nem térnünk egy anomáliára, melynek párja nincs. A rendezőség ugyanis azon okból, mert a közönség zajong az utolsó szám alatt, kénytelen volt a zenekari második számot az estély középső számává tenni. Ez az intézkedés azonban sehol a világon nincsen így: mindenhol a bevezető és a végső szám a zenekar. Ezt, úgy hiszem, bölcsen tudja a közönség is. Szükséges azonban az is, hogy miután ezen, igen természetesen, a Kör minden vendége megütközik és az oka után tudakozódik: kénytelen-kelletlen az a felelet, hogy a közönség indokolatlan türelmetlensége és békétlensége — hogy neveltséget ne mondjunk — az oka.

Már most nem látjuk át, hogy mért vigyék el ezt a mi privát bajunkat idegenbe, sőt a

fővárosba is azok, akik ilyen csodát csak éppen nálunk tapasztalnak.

Elsősorban tehát a józan közönséghez fordulunk, hogy egy kis jobb belátással és igyekezettel saját maga akadályozza meg a távozást a hangverseny befejezése előtt.

Másodsorban pedig szükségesnek látnók, hogy a Kör 10—20 karszalaggal ellátott rendezőt kérjen fel a rend minden körülmények között való fentartásának kikényszerítésére.

Ha ez lehetséges volt a múltban, most is az.

A november 11-iki hangverseny első száma Beethoven III. sz. Leonora-nyitánya volt. Úgy ez, mint a Boabdil-ábránd Moszkovszkytól, kifogástalanul, fényesen ment, mi derék karmesterünk, a szorgalmas Hoffmann érdeme.

Az est vendége *Unghváry Eszter* úrnő volt. Tömör, egyenletes, magas altja van; valamivel mélyebb, mint a mezzo-soprán. Előadásán meglátszik a rutin, mert zenei körökben már ismerős, jóhangzású neve van. Azt is ki kívánjuk emelni, hogy nagyon nemes gusztusa van zenei dolgokban; úgy «Sámson és Delilá»-ból, Sain-Saëns remekéből, úgy Bizet «Carmen»-jének habanerája előadásával erről tett tanúságot. Dienzl «Liliomszála» és Buday «Édes álma» a jobb pesti termékek közé tartozik. A vendég rovására ment, hogy nem vonós-zenekar kísérte; a zongora legfőbb apró dalok kísérésére elegendő.

Végül, miután a Kör másik vendége, egy zongoraművész az utolsó percben hagyta cserben a rendezőséget, *Becht József*, a mindannyiunk által jól ismert zongoraművész «ugrott be», mint mondani szokás, nem kisebb dologgal, mint Chopin f-moll ábrándjával. Nyugodt, átgondolt játéka mély benyomást tett a közönségre, mely ismétlésre ösztönözte tapsaival a szerény, igénytelen művészt. Az új zongora igen szép és jó. Azt alapos használatba kell venni, ameddig mindazt, ami benne van, nehézség nélkül ki lehet hozni. (y. c.)

ROVÁS.

Majd, ha fagy. Igen akkor . . . akkor fognak bele nálunk mindig mindenféle közmunkába. Ez így megy évről-évre. Tessék csak például körülnézni a Tábor-hegyen. Az egyik utca aszfalt-

hat, addig a renaissance építészeti inkább széles-ségi méretekkel, derült hangulatú klasszikus oszlopos csarnokokkal való megoldást tekinti feladatának.

A renaissancnak egy igen jellemző lokális változata keletkezett nálunk s csakis a felvidéken látható s éppen ezért bizvást felsőmagyarországi renaissancnak nevezhetjük. Ez az épület fedélszerkezetének és attikaszerű, csipkézett oromfalának alkalmazása.

Legszébb példája ennek a sárosmegyei fricsi kastély. A homlokzaton végigfutó csipkézett oromfal a felvidéki városokat igen gyakran elhamvasztó tűzvészek megvédésére alakult. Ami a kastélyt még becsessé teszi, azok azon sgraffitófestmények, melyek a koronapárkányzat vakárkádjainak mintegy 150 fülkét a magyar históriának neves alakjait ábrázolva díszítik. Ezek közül felemlítjük Hunyadi Jánost, Lászlót és Mátyás királyt, valamint Tinódy Sebestyént, a régi magyar hegedőst nemzeti viseletben, amint egyik kezében lantot, a másikban kardot tart.

Ilyen koronapárkányzattal ékes építmények egész sora látható a felvidéken. Így Lőcsén, a Jókai: «Lőcsei fehér asszony» című regényéből ismert Thurzó-ház, melynek arkaturásan tagozott oromfala tipikusan képviseli a magyar elemekkel díszített renaissance műemlékeinek nagyarányú térfoglalását.

Méltó párja ennek a késmárki várkastély, a Thökölyök ősi családi fészke; egykori fényéről

régi krónikásaink a legnagyobb elragadtatással emlékeznek meg.

A Thököly—Rákóczi-kor hazafias szellemével szinte egybeforrt magyar renaissancnak szintén szép emléke az eperjesi Rákóczi-ház; kegyeletes emlékkünk avatja az, hogy II. Rákóczi Ferenc a nagysárosi várban való elfogatása előtt több ízben itt lakott.

Az építmények között a templomok voltak az egyedüliek, melyekről az új művészet mintha megfeledkezett volna. A középkori gotikus templomok megfelelően a vallás céljainak, nem igen építettek templomokat. A kevés közül bemutatjuk a szepesmegyei görgői templomot csipkézett tetejű tornyával.

A flamandok alapította felsőmagyarországi városok egy másik típusú műemlékéről emlékezzünk meg s ez a házak által gyűrűként övezett négyszögű téren álló városház. Ezek között az első a bártfai városházát illeti meg. Ez a csúcsos oromfalú építmény a gót ízlésnek a renaissance elemeivel való hibrid szövetsége, mint átmeneti stílust igen tanulságosan dokumentálja; ugyanis a csúcsos, háromszögű oromzat gotikus, míg a keleti oldalon lévő igen szép körkékly már renaissance ízlésű. Jelenleg a Sárosvármegyei Múzeum nyert benne méltó elhelyezést.

Végül nem hagyhatom figyelmen kívül azokat a sajátos, velencei oszlopos árkádfolyosókat, melyekkel a felvidéki házak udvaraiban találkozunk. Valósággal Itália mosolygó derűjét vará-

zolja élénk egyik eperjesi bérháznak a velencei, vagy flórenci palotákra emlékeztető udvara, toszkánai oszlopokon nyugvó félköríves árkádjával és loggiáival.

Az eddig bemutatott renaissance emlékekből bizonyára sokaknak feltűnik, hogy miért hódított az új ízlés leginkább a felvidéken? Ennek magyarázata az, hogy a tatár és török inváziók nem nyomultak fel idáig s így elkerülték a vad hordáknak vandalizmusát, s így a háborús mozgalmaktól itt teljesen exponálva, elevenen pezsgő művészi és kulturális élet lüktetett, ami igen természetes, mert a művészet zavartalan állami létet és bizonyos fokig anyagi jólétet tételez fel.

A renaissance szép fejlődését mihamar megakasztották a Mátyás király halála után beállott politikai viszonyok; a török betörése elsöpört minden művészeti ténykedést; a főurak és mecénások legjava a mohácsi csatátéren esett el. Szerenásitlen országunk egyetlen véres harcmező s csak a majthényi síkon szűnt meg a küzdelem, mikor már a nemzet vére lassanként elfolyt.

Nagy szomorúság fog el, látva azt, hogy a nagy fejedelem alatt oly gyors fejlődésnek indult renaissance alkotásai mivé lettek! Budai királyi palotájának fényéről és nagyságáról még fogalmat sem tudunk magunknak alkotni. Bonfinius, Mátyás király történetírója, krónikájában a legnagyobb elragadtatással ír annak szemképrázató pompájáról, mely a törökök és pusztító tűzvészek által teljesen megsemmisült s csak néhány már-

járóját most most akarják kerítés betona természetesen ab dékusan, hogy nyebbre fagyban tartsa majként, hogy mi tények, amely találgatásra is

Más. Ez is havi színházi Hiszen tarczar Szeretjük a Kulturérzékünk keink rovására nyosság érzelé szini-szezon id szabadelőadás féle egyéb sz kicsiny között hogy melyik mindenesetre hogy is mo ben fogadják kezik. — Úgy

Igaz, majd akciójából rész párt is. Népg szállóban. Fel gárságát, hog helyzet, a bel tika. Meg a mennyire nin től most egy kell. A népgy — mutatvány gatóságot tal dult szónokna nem ez a tot népgyűlésben amelytől min kigyógyulunk az orvosszer r Hát nem na népgyűlés, me tolongtak ?

ványtöredék legi királyi pa pesti Nemzet

A renaiss detű barokk jó példa az barokk az ép keresi s orn fogva szinte ékítmények é füzérek egy sen. Oly vált hűen tükrözil

A barokk a jászói pré kupolával fed juk rajta a b ellentéteket, helyett a hat

E korban melyek, mint mindszeinti ka met, melyet lyok építéséne francia műép úgynevezett r barokk világi

Ugyancsa királyi palotát Ott, ahol egy tája állott, en

járóját most csinálják, a víztorony körüli teret most akarják átalakítani parkká, a leendő parkerítés betonlapzatába most fogtak bele. Természetesen abba is maradt. Lehet, hogy szándékosan, hogy a hideg a betont minél keményebbre fagyassza; s így tavasszal minél jobban tartsa majd a vaskerítést. Mit tudjuk egyébként, hogy miért. Ezek azonban tények, különös tények, amelyek nemcsak gondolkodásra, hanem találgatásra is készítetik az embert.

Más. Ez is a mi specialitásunk. Három és fél havi színházi szezonunk van. Meg is követeljük. Hiszen tarczamenti Athén volnánk, vagy micsoda. Szeretjük a kulturát, hátha még szórakoztató. Kulturérzékünk azonban úgy látszik más érzelmeink rovására fejlődött. A belátás, a méltányosság érzelmeink rovására. Rövid kéthavi őszi színi-szezon idején annyi felolvasást, hangversenyt, szabadelőadást, teaestélyt, s mit tudom én hányféle egyéb szórakoztató estélyt rendezünk, hogy kicsiny közönségünk ugyancsak zavarban van, hogy melyik este hová menjen. Gazdasági érzelmeink mindenesetre csak oda irányítják, ahol... nos, hogy is mondjam — ahol vendégszeretőkben fogadják — s a színházról meg is feledkeznek. — Ügy!

Igaz, majd elfelejtettem. Az ellenzék honmentő akciójából részt kért az eperjesi szociáldemokrata párt is. Népgyűlést hirdettek vasárnap a Korzószállóban. Fel akarták világosítani városunk polgárságát, hogy milyen nehéz a mostani politikai helyzet, a belpolitikai épp úgy, mint a külpolitikai. Meg akarták velünk értetni azt is, hogy mennyire nincs szükségünk a háborúra, amelytől most egy vacak ádriai kikötő miatt félnünk kell. A népgyűlésen jelenlévő szociáldemokrata — mutatópéldánynak is kevés számú — hallgatóságot talán sikerült is a szomszédoktól átrándult szónokoknak meggyőznie minderről. De hiszen nem ez a fontos, nem ez a lényeges az egész népgyűlésben, hanem a konklúzió, az orvosság, amelytől mindenféle nyavalyánkból varázsütésre kigyógyulunk. Megkaptuk ezen a népgyűlésen az orvosság recipéjét. Íme: Rp. Á. t. e. v. j. — Hát nem nagy horderejű volt ez a vasárnapi népgyűlés, melyen oly kevesen, számszerint 30-an tölöntek?

ványtöredék maradt meg belőle, melyet a jelenlegi királyi palota újjáépítéskor találtak s a budapesti Nemzeti Múzeumban nyertek elhelyezést.

A renaissance művészet ezután az olasz eredetű barokk stílusnak adott helyet. Jellemzésére jó példa az eperjesi Klobusitzky-féle ház. A barokk az épület díszítésében a meglepő hatást keresi s ornamentikájának túlhalmozottságánál fogva szinte elkábit. A homlokzaton figurális ékítmények és medaillonokkal díszített gyümölcsfüzerek egy tenyérnyi helyet sem hagynak üresen. Oly változatos motívumok halmaza, melyek hűen tükrözik az akkori korszak szellemét.

A barokk egyházi épületek jellemző példája a jászói prémontrei templom, hagyma-alakú kupolával fedett kettős tornyával; bár nem látjuk rajta a barokk szertelenségeit és a szokatlan ellentéteket, melyek az egyszerű és harmonikus helyett a hatást vadászó pompát mutatják.

E korban nagy sora épült a kastélyoknak, melyek, mint például a szepesmegyei szepesmindszenti kastély hűen fejezik ki azt a szellemet, melyet Mansard a franciaországi kastélyok építésénél meghonosított. A Jules Mansard francia műépítész nevéhez fűződő ezen kettős, úgynevezett mansardtető kivétel nélkül minden barokk világi építménynél fordul elő.

Ugyancsak a barokk-korszakra esik a budai királyi palotának Mária Terézia által való építése. Ott, ahol egykor Mátyás király világhírű palotája állott, emelkedik ki büszkén, méltóságtele-

HIREK.

Róma és a magyar liturgikus nyelv.

Sok szó esett, sok lelkes cikk íródott már meg a magyar liturgikus nyelvről, különösen most újabban a hajdúdorogi, úgynevezett magyar püspökség felállítása idején.

A magyar nyelvű gör. katolikusaink álmai ott röpködtek már egy időben a magyar egyházi nyelv jogosultsága, az Isten házába való diadalmas bevonulása körül. Emlékszünk arra a nagy zarándoklatra, mely Rómában a szent atyához járult azzal a kéréssel, hogy tegye meg a magyar nyelvet is egyházi nyelvvé. Az álmok, a remények akkor szertefoszlottak s csak most újabban keltek életre, amidőn a szentszék hozzájárult az új hajdúdorogi egyházmegye felállításához.

Itt is csalódás érte a magyar anyanyelvű gör. katolikusokat, mert az új egyházmegye határain belül nem ugyan az ó szláv, hanem az ó-görög egyházi nyelv foglalta el uralmát. A «lingua vernacula», a magyar nyelv tehát itt a legmagyarabb vidéken sem érvényesülhet.

S most újabb meglepetést hozott a magyar gör. katolikusok részére a szentszéknek legújabb intézkedése.

A szentszék október 28 ikán ugyanis rendeletet bocsátott ki, amelyben figyelmezteti a görög szertartású r katolikus magyar püspököket, hogy azokon a helyeken, ahol «lingua vernacula» (nálunk a magyar nyelv) egyházi nyelv használatában van, *okosan*, *de erélyesen* hassanak oda, hogy ezen visszaélés megszűnjék, s a liturgiai nyelv jogaiba visszaállítsassék.

Tudvalevő ugyanis, hogy a munkácsi és az eperjesi egyházmegyék területén levő több helyen a gör. kath. plébánosok

teljesen magyarul végzik az istentiszteletet, vagyis a nép nyelvén.

Aki ismeri a gör. kath. egyház szertartását, az a magyar nyelvnek liturgikus nyelvként való használatát egészen természetesnek, sőt jogosnak találja, még pedig azért, mert a gör. kath. egyház szertartása olyan, hogy azt nemcsak a pap, hanem a pap és a hívő úgy szólván közösen végzi.

Így annál érthetlenebb Róma idegenkedése a magyar liturgikus nyelvtől.

Mert hiszen melyik liturgikus nyelv nem volt valaha «lingua vernacula», vagyis élő nyelv. A keleti katolikus egyházban görög, ó-szláv, örmény, szir, kopt, román liturgikus nyelvek vannak. Ugyan ki tagadhatná, hogy ezek nem voltak lingua vernacula-k? Sőt némelyike még ma is az. De tovább megyünk. A nyugati katolikus egyházban sem mindenütt a latin nyelv a liturgikus nyelv. Tudjuk, hogy a horvátoknál egyes helyeken horvátul miséznek.

Hát miért oly merev Rómának az álláspontja éppen a magyar nyelvvel szemben? Ez szinte érthetetlennek látszik. De mindjárt megértjük, ha megkeressük a rugókat, amelyek a szentszéknek erre az állásfoglalásra készítették. Ismerjük gör. kath. oláhjaink kifejtett áskálódásait a hajdúdorogi magyar püspökség felállítására. Minden tőlük telhető elkövettek Rómában, hogy ne járuljon hozzá az új egyházmegye létesítéséhez, s hogy jogtalan kivánságaik elől Róma is kitért, most újból kellemetlenkedni akartak azoknak a püspököknek, akik a hajdúdorogi püspökség felállítására idején velük szemben a «magyar» érdeket képviselték.

Oláh kezek nyomkodták tehát a rugót,

sen az újonnan restaurált palota, csillogó magyar koronával díszített hatalmas kupolájával. Óriási arányaiban, pazar díszítésében páratlan műalkotás, melyhez hasonlót — talán az egyedüli Versailles kivéve — nem találunk az európai fejedelmek palotái között.

A barokk túltengő pompáját azonban csakhamar megújítja XV. Lajos francia király uralodása idejében az udvar előkelő társadalmának az amorettek, arkádiai pásztorok és pásztorok, félhomályú, illatos boudoirok idillikus milieujében megszületik a bájos rokokó művészet. A francia rocaille, azaz kagyló szóból származó elnevezés leginkább a butorokat és más egyéb, a szobák interieurját díszítő kagyló motívumaiból származik s építészeti tekintetben nem annyira monumentális, mint inkább kisebb kastélyok díszítésében találta meg feladatát. Általában véve a rokokót nem tekinthetjük építészeti stílusnak, hanem jóformán csak dekoratív ízlésnek s főleg szőnyegnek, legyezők, porcellánedények, továbbá a termek mennyezetének díszítésével teljesen az épület belsejébe vonult. Divatja hozzánk Mária Terézia idejében érkezik, melynek hódítása a franciák etikettben utánzó bécsi udvar mintájára egész társadalmi életünket, nyelvünket és szokásainkat is befolyásolta. A rokokó építészet szép példája a gödöllői királyi kastély, egykor Grassalkovics hercegi kéjlaka, mellyel felséges királyunkat koronázásának emlékére a magyar nemzet megajándékozta.

Ezzel az ízléssel be is fejezhetnők a stílusok ismertetését, mert ami ezután következik, az úgy szólván csak megismétlése az eddigi összes történeti stílusoknak: Pompeji és Herkulanum kiásatása és a görög régiségek gyűjtése az úgynevezett klasszicizáló stílust teremti meg. A budapesti Magyar Nemzeti Múzeum fejezi ki legszebben ez ízlés jellegét. A görög-római középtületekre emlékeztető oszlopos előcsarnokának hatalmas arányai bármely világáros büszkeségévé válnának; tervezője Pollák Mihály volt, kinek nevéhez fővárosunk még több építészeti alkotása fűződik.

A csúcshíves építkezés mozgalmának nagyon szép alkotása az országház impozáns palotája. Steindl Imre, építésével örök időkre írta be nevét a művészetek történetébe. Ezzel egyidejűleg egész sora keletkezett az építészeti alkotásoknak nemcsak a fővárosban, hanem a vidék nagyobb városaiban is. A megismételt stílusok közül leginkább a renaissance volt az, amely szerint épültek emlékszerű épületeink. Az Ybl Miklós tervezte budapesti Szent István-templom bizonyítja, hogy a klasszikus görög-római ízlésből keletkezett renaissance még nem vesztette el jogosultságát. Ezt dokumentálja az ugyancsak Ybl tervei szerint épült királyi Opera is, mint rohamosan fejlődő metropolisunk egyik legrősebb alkotása.

Új századba léptünk, új eszmék lépnek előtérbe. A technikai vívmányokkal karöltve jár a

mely a szentszéket eme rendeletének kibocsátására indította.

Miért? Éppen azért, mert ők a legjobban tudják, hogy az oláh nyelvnek liturgikus nyelvvé való tétele miként sikerült. Egyszerűen becsempészték a liturgiába s miután Róma már egy befejezett ténnyel állott szemben, meghagyta a román nyelvet abusus folytán szerzett jogaiban.

Attól félnek, hogy a magyar nyelv is az egyházban a román nyelvvel egyenrangúvá válik.

S ehhez már talán a magyar kormány is kellene beleszólni s a szentszéket felvilágosítani oláhjaink kisdéd játékaival.

A vitaesték, melyeken aktuális kérdéseket tárgyilagosan megbeszélnek, november 18-ikán, hétfőn d. u. 6 órakor újból megkezdődnek a *kassai-úti* ev. koll. főgimnázium tanácskozótermében. Az első előadó dr. Flórián Károly, aki az *adó-reformról* beszél több estén át. A hétfői megnyitó-előadás a *házaóráról és a tőke-kamatadóóról* fog szólni. Az érdeklődőket ezúton hívja meg a vitaestékre az intéző-bizottság.

Gyászmise. Nagyemlékű püspökünk, dr. Vályi János halálának évfordulóján, nov. 19-ikén d. e. 9 órakor az eperjesi gör. kath. székesegyházban gyászmise lesz.

Papszentelés. A kassai megyéspüspök nov. 16-ikán reggel 1/2 7 órakor áldozópappá szentelte Rádai Sebestyén jászóvári premontrai-rendi theol. tanárt, aki szept. 27-ikén alszerpappá szenteltetett fel. A szentelés a püspök magánkápolnájában volt.

Esküvő. Nov. 26-ikán d. e. 11 1/2 órakor vezeti oltárhoz Payer Gittát Mussoni Antal a poprádi ág. hitv. ev. templomban.

Katonazene minden csütörtökön a Berger-kávéházban — este 9-től 12-ig.

szociális átalakulás s minden téren a modernt látjuk érvényesülni. A művészet is újat akart. Nem elégedett meg az eddigi stílusokkal s az angol Ruskin nyomán új ízlés keletkezik, a szecesszió. Nézzük meg Budapestnek egy tipikusan szecessziós épületét s megtaláljuk rajta jellemző vonásait. A történelmi stílusoktól úgy szerkezetit, mint díszítő tekintetben annyira elütő szecesszió különválást jelent, eltérést a tradícióktól. Előre megállapított esztétikai szabályokat negligál s éppen ezért, mivel új és a réginél jobb igazságokat nem produkál, létjogosultsága nagyon efemer értékű. Lehet azonban, hogy a még kezdetén lévő művészi irány teljes kiforrása után a műépítészeti jövő fejlődésének útját egyengetni fogja.

Hogy az eddig bemutatott építészeti alkotá-

Dr. Vas Antal távozása. Puritánul gondolkozó, igen derék úriember hagyta el végleg Bártfa városát, dr. Vas Antal ottani gimnáziumi igazgató. Nyugalomba vonult, de Bártfán hagyta a nyomait szép és nemes működésének, melyet a vármegye közönsége is elismert legutóbbi ülésén, amelyen őt múzeum-óri állásától fölmenti. A következőket írja: «A vármegye közönsége hálás köszönetet mond dr. Vas Antal múzeumi örök ezen állásában való szeretetteljes, lelkiismeretes és szakavatott munkásságáért, amellyel a bártfai múzeumot a virágzás magas fokára emelte, példát adván vele a közművelődés minden munkásának, hogy a hazafias munka jutalma nem az anyagi ellenértékben, de a végzett munka becsében és szeretetében van.»

Halálozások. *Rusznikó* János sajpóalfalvai gör. kath. lelkész, sz. ntszéki tanácsos, gyémántmésis áldozópap nov. 13-ikán, életének 91-ik, áldozásának 60-ik évében meghalt. Temetése nov. 15-ikén, Sajtóalfalván ment végbe a legnagyobb részvét mellett. Az elhunytban öz. Szmoligovics Szilárdné édesatyját gyászolja.

Nuber Ilona nov. 14-ikén hirtelen elhunyt. Az elhunytban, kinek temetése nov. 16-ikán nagy részvét mellett történt, Párkányi Gyula kir. kath. főgimnáziumi tanár sógornőjét gyászolja.

Teaestély. Az Eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhája javára november hó 23-ikán a városi Vigadó nagytermében jótékony célú teaestélyt rendez. Belépőjegy személyenkint 3 kor. Családjegy (három személyre) 6 kor. Üvegkarzati jegy 5 kor. Jobb- és baloldali karzati jegy 4 korona. Külön meghívókat nem küld a rendezőség.

Koronajáradékszelvek díjmentes beváltása. A Sárosvármegyei Takarékpénztár r-t. Eperjesen a 4%-os magyar koronajáradék f. évi december hó 1-jén esedékes szelveit már most váltja be díjmentesen.

Igazgatótanácsi gyűlés. Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet igazgatótanácsa november 9-ikén d. e. 11 órakor az intézet tanári szobájában a vm. kir. tanfelügyelő elnökle mellett gyűlést tartott, melyen tárgyalattak az 1913. intézeti évi költségvetés, az 1911/12. tanévi zárójelentés és az 1913. évi árajánlatok.

sokon oly kevés nemzeti vonást találunk, annak okát a már többször említett harcaink magyarázzák; amit a tatár meghagyott, azt elpusztította a török, majd a német. Oka még az a körülmény is, hogy a Nyugat stílusa, a renaissanceot kivéve, mindig későbbben érkeztek hozzánk s alig honosodott meg az egyik, máris kiszorította azt egy újabb ízlés.

Bár történetek kísérletek a magyaros stílusnak megteremtésére, amint azt a 19-ik század első felében Feszli Frigyes által épült budapesti Vigadó mutatja, de ez csak kezdet volt az újabb időben már sikerrel végzett építéseknek. A magyar stílust keresők mozgalmának középpontjában Lechner Ödön kiváló építőművésznk áll, ki a budapesti iparművészeti palota tervezé-

Lefkovits Mór f. hó 20-ikán helyezi át üzletét a volt *Zavatsky*-féle üzlethelyiségbe (Fő-utca 71. szám). December 1-jén kezdődik a karácsonyi vásár!

Választmányi gyűlés. A Sárosvármegyei Általános Népevelő Egyesület választmánya Eperjesen, az áll. tanítónőképző-intézet tornatermében november 23-ikán d. e. 11 órakor gyűlést tart. Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Kezeli ügyek. 3. A vármegyei hivatalos tanügyi közlöny ügye. 4. Indítványok. A gyűlést Schönvitzky Gyula egyesületi elnök több választmányi tag kérelmére hívta egybe.

Karácsonyi occasio! Előnyös árban kerülnek eladásra: *női divatkeelmék*, flanelek, barchetek, blouse-bársonyok, szőrme-boák és muffok. Vidéki megrendelések pontosan lesznek es közölve *Szabó Géza* és Tárta divatárú- és vászonüzletében, Eperjes, Fő-utca 69.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Szabadságolások. *Svardáné Lukács* Olga alsószalóki r. kath. el. isk. tanítónő iskolai főhatóságától, bemutatott orvosi bizonyítványa alapján, a folyó iskolai év végéig szabadságot kapott s a helyettesítésével *Dojcsák Irén* okl. tanítónő bizatott meg. — *Gyöngyösi Mihály* szemelnyei r. kath. el. isk. tanító részére, ugyancsak betegségi okból, iskolai hatósága hatheti szabadságot engedélyezett, mely idő alatt őt *Vanyó Antal* képezdét végzett tanítójelölt helyettesíti.

Foglalkoztató-eszközök engedélyezése. A m. kir. vall- és közokt.-ü. miniszter a girálti áll. óvoda részére a szükséges foglalkoztató-eszközöket engedélyezte, mely foglalkoztató-eszközök az Országos Pedagógiai Könyvtár és Tanszermúzeum elnöksége útján az óvodának a legközelebb meg fognak küldetni.

A Köztisztviselők Egyesülete igazgatóválasztmányának határozata értelmében november 18-ikán d. u. 6 órakor a Korzó-szálló I. em. külön helyiségében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Korzóbeli helyiségügy. 2. Tisztikar s választmány kiegészítése. 3. Esetleges indítványok.

Élőhal állandóan kapható *Schnitzer* Samunál, Fő-utca 97. sz. alatt; telefon 149.

sével megmutatta, hogy igenis minden feltétel megvan erre s a népies gyönyörű dekoratív elemek felhasználásával sikerrel megküzdött az ellenárammal, mely a magyar stílus lehetetlenségét igyekezett kimutatni s megdöntötte ellenségeinknek azt az állítását, hogy «a magyar csak az eke szarvára és a kard végére legyen alkalmas».

Lechnernek másik igen szép alkotása, a kőbányai plébániatemplom is bizonyítja a magyar stílus rátermettségét s bár évezredes harcaink miatt nem tudunk lépést tartani a többi kulturnemzetekkel, építészeti alkotásainkkal megmutattuk a nagy világnak, hogy alkotói erőnk felzabádván az örökös harc nyomása alól, a béke műveiben is találunk teret az érvényesülésre.

Miskovszky Ernő.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Különös
kath. parochi
hogó az özve
városnak meg
Az egyházi fő
Hilár, *Missia*
lelkészeket jel
Kisszeben sz
a nov. 12-ike
kfüli közgyűl
kath. lelkész
rendelkezés
tálási jogával
az egyházmeg
egyén közül
A kisszebeni
törödvé a jel
főkegyúri re
kelembéri gö
dekes most
választott lel
el helyét, s h
belül nem vá
az egyházmeg

Porosz

A bártfa

ber 19-ikén
emlékére az
rendez. Az út
2. Schnöller
3. Erdős T
királyné em
királyné em
1., 2., 4. és
elő, *Majtény*

Molnár

ponta érke

Köszön

mánné úrnő
az Izr. Nőeg
mányért hálá

Színház

A kollé

hangverse

főgimnázium

Magyar Tár

senyt rendez

leg igen szépe

szemmel néz

lését, mert

ifjúság lelki

ha okkal-mó

lődsére igen

az ifjút az él

lépéshez szol

teszi a viszon

Amúgy is se

kola nem ele

követelmény

lomtól. Az i

szolgálja, h

Amint ez a

főgimnázium

názta. A tár

nélkül és ép

meg az alka

zsúfolásig m

mét s jöndu

UHL

KAS

Gyáskoszo

Dísz-gyász

Képes

Különös papválasztás. A felsősomi görkath. parochia már egy év óta betöltetlen. Most, hogy az özevgyi év letelt, Kisszeben szab. kir. városnak meg kellett volna választania az új papot. Az egyházi főhatóság a pályázók közül *Illykóvics Hilár*, *Missicskó Jenő* és *Bakajssa Elek* görkath. lelkészeket jelölte. Ezek közül lett volna módjában Kisszeben szab. kir. város képviselőtestületének a nov. 12-ikén d. u. 3 órakor megtartott rendkívüli közgyűlésen megválasztani a felsősomi görkath. lelkészt. Jogszokás, egyházjog és főkegyúri rendelkezés szerint ugyanis jogi személy prezentálási jogával nem élhet korlátlanul, hanem csakis az egyházmegyei főhatóság által kijelölt három egyén közül választhatja meg a maga papját. A kisszebeni képviselőtestület azonban mit sem törődve a jelöléssel, a jogszokással, egyházjoggal s főkegyúri rendelkezéssel, papjául *Salamon Béla* kelebéri görkath. lelkészt választotta. Igen érdekes most a helyzet, mert az újonnan megválasztott lelkész természetesen nem foglalhatja el helyét, s ha a képviselőtestület négy hónapon belül nem választ más papot, a prezentálás joga az egyházmegyei hatóságra száll.

Porosz-köszén Mikolík Istvánnál.

A bártfai állami gimnázium november 19-ikén d. e. 9 órakor, Erzsébet királyné emlékére az intézet tornacsarnokában ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora: 1. Erkel Himnusza. 2. Schnöller Lajos: «Hullassatok könnyet». 3. Erdős Tivadar gimn. igazgató: «Erzsébet királyné emlékezete». 4. Szögedi E.: «Erzsébet királyné emlékére». 5. Egressy Béni: Szózat. Az 1., 2., 4. és 5. számot az ifjúsági énekkar adja elő, *Majlátyi József* énektanár vezetésével.

Molnár Jenő kölcsönkönyvtárába naponta érkeznek újdonságok.

Köszönetnyilvánítás. Dr. *Szegő Kálmán*né úrnő (Abbázia) 30 kor.-t adományozott az Izr. Nőegylet népkonyhájának. A kegyes adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

Színházi cukorkák Klein Jenőnél!

A kollégiumi főgimnáziumi ifjúság hangversenye. November 9-ikén a kollégiumi főgimnáziumi ifjúság az ifjúsági segítő-alap és a Magyar Társaság javára jótékony célú hangversenyt rendezett, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen szépen sikerült. Sokan vannak, kik nem jó szemmel nézik az ifjúság ilyen nyilvános szereplését, mert veszélyesnek tartják azt a serdülő ifjúság lelki fejlődésére, pedig — természetesen, ha okkal-móddal történik — éppen a lelki fejlődésre igen jó hatást gyakorol, közelebb hozza az ifjút az élethez, előkészíti arra, fesztelen fellépéshez szoktatja s a mi a fő — szorosabbá teszi a viszonyt az iskola és a társadalom között. Amúgy is sokat hangoztatják, hogy a középiskola nem eléggé praktikus, nem számol az élet követelményeivel, elzárja az ifjúságot a társadalomtól. Az ilyen hangverseny éppen azt a célt szolgálja, hogy ezeken a bajokon segítsen. Amint ez a hangverseny mutatja, a kollégiumi főgimnáziumi tanári kar törekvését siker koronázta. A társadalom — rend- és rangkülönbség nélkül és éppen ez a fontos — örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy támogassa az iskolát, zsúfolásig megtöltötte a városi Vigadó nagytermét s jóindulattal szemlélte, milyen szellem vezeti

az ifjúságot, milyen irányú az ambíciója s mit tud nyújtani. Dicséretet érdemel a program összeállítása, mely egyrészt nagyon változatos volt, másrészt a legkülönbözőbb korú gyermekeknek és ifjaknak alkalmat adott tehetségük érvényesítésére. A zeneszámokat a Széchenyi-kör zeneiskolájának kollégiumi főgimnáziumi növendékei látták el kis leánykáknak bevonásával. Ezek a pontok tanúságot tettek arról, hogy a zeneiskolában igen szorgalmas munka folyik és *Káldi Soma* meg *Herédy Szabó Imre* művészi érzékkel és helyes ízléssel vezetik a gondjukra bízott növendékeket. Igazi gyönyörűséggel hallgatta a közönség *Dancla Barcarolle*jét és *Pache Gavotte*-ját, melyet hegedűn *Kemény László VII.* *Neumann Ernő VI.* és *Bolgár Sándor VIII.* oszt. gimn. tanulók, zongorán *Sóvári Ilonka* adtak elő. Korát meghaladó készséggel játszott el *Urbach Miklós IV.* oszt. gimn. tanuló *Herédy Sz. Imre* zongora-kisérete mellett egy részletet *Rossini «Sevillai borbély»* c. operájából. Örömmel hallgatta a közönség négy kis leányt (*Wallentiny Margitkának, Székely Ilonkának, Galle Almának* és *Spányi Gabriellának*) zongorajátékát, kik két zongorán nagy precizitással adták elő *Mozart Nyítányát* a «Figaró házasságá»-ból. *Fászy László VIII.* o. és *Csendes Sándor VI.* o. gimn. tanulók két kedves dalt énekelték mély érzéssel, megnyerő hangon. A főgimnáziumi Zenekör pedig *Herédy Sz. Imre* vezetésével *Mendelssohn Adagio* religiozóját játszotta el. A szép összjáték, a helyes felfogás a Zenekör tagjainak nagy szorgalmáról és igyekezetéről tesz tanúbizonyosságot s dicséri vezetőjüket. Kedvesen adtak elő *Szepessy Ida* és *Moskovics Frigyes VIII.* o. gimn. tanuló egy dialógot. Fesztelen játékkal, értelmes beszédük kivívta a közönség tetszését. A program legkedvesebb pontja volt a «Nyulak tanyáján» c. tündérajáték, melyben a kis nyulacskák (*Frenyó Lajos I. o., Kirchmayer Vilmos I. o., Slajchó Mihály III., Vilecz Mihály I. o., Szántó Gyula II., Draskóczy Lajos II. o.* gimn. tanulók, meg a kis *Kurth Miksa* és *Teltsch Laci*) kedves énekükkel és fesztelen játékkal, a kis tündérek pedig (*Durst Klári, Balpataky Magda, Flórián Kató, Halbsch Elza, Müller Lili, Peskó Lenke* és *Sztehlo Magda*) bájos táncukkal meghódították az egész közönséget, mely alig győzött betelni a látvánnyal. De külön ki kell emelnünk *Kirchmayer Editkét* és *Máriássy Dezső I.* oszt. tanuló, kik úgy játszották szerepüket, hogy játékkuk még hivatásos színészeknek is dicséretére vált volna. A rendezés nehéz munkáját *Saguly József* tanár látta el nagy ambícióval. Hogy a játék annyira sikerült, az elsősorban az ő és *Kirchmayer Vilmosné* úrasszony érdeme, ki oly lelkes buzgalommal segédkezett a rendezésben és betanításban, hogy nagy hála kötelezte le a kollégiumi főgimnáziumot s egyszersmind nagy művészi érzékének és ízlésének adta jelét. A hangversenyt a főgimn. Dalkör éneke (*Kunert: Dalinduló*) zárta be. Ezt a számot is nagy lelkesedéssel fogadta a közönség és tapssal jutalmazta a vidám dalosok vezetőjét, *Borsody Károly* tanárt. A hangverseny főrendezője dr. *Wallentiny Samu* volt, ki körültekintő gondossággal intézte nagyon fáradtságos munkáját. A hangversenyt tánc követte, mely az éjféltűni időig tartott. Öröm volt nézni a fiúknak és lányoknak jókedvét, táncát

s azt a mérsékletet, mellyel mindig a kellő határok közt maradtak s mi az intézet jó szellemét, gondos nevelői munkásságát dicséri. A közönség jóindulatát mutatja az anyagi eredmény. A tiszta jövedelem 452-98 korona volt. — *Felülfizettek:* 20 kor.-t: dr. *Rosenberg Teofil*; 12 kor.-t: *Vilecz János*; 10-10 kor.-t: dr. *Balpataky Imre, Draskóczy Lajos, Gömör János, dr. Holénia Gyula, Kirchmayer Vilmos, Krayzell Aladár*; 8 kor. 30 f.-t: *Cziegelbrier Róbert*; 6 K.-t: *Franz Vilmos Bartfa*; 5-5 K.-t: *Déri Gyula, Dite Károly, Korstein László Budapest, dr. Máriássy Béla, Máriássy Béláné, Szántó Mihály, Vogel Béla*; 4 kor.-t: *Gubcsó Gyula, Mihalidesz Lajos, Molitorisz István, Uhlarik Mátyás*; 3 kor. 72 f.-t: *Gerő Mihály*; 3-3 kor.-t: *Kósch Ernő, Liptai Lajos, dr. Rosenberg Mór, Spányi Kálmánné*; 2-2 kor.-t: *Grossmann Samu, Lindgrün Alajos, dr. Mosánszky István, dr. Oszvald Tivadar, Papp István, Saguly József*; 1 kor. 60 f.-t: *Sziklai Jenő*; 1 kor.-t: *Sóváry István*. Összesen 177 kor. 62 fill. A nagy-lelkű adakozóknak hálás köszönetet mond a koll. főgimnázium.

A Sárosvármegyei Takarékpénztárnál elhelyezett

takarékbetét

netto 4%-kal kamatozik.

Állandóbb jellegű magasabb összegű betétek előnyösebben is gyümölcsöztetnek.

Egy ifjú halála. Egy fiatal életet tört ketté a halál. *Obisovszky József* héthársi ifjú, IV. éves növendékpap november 10-ikén halt meg hosszas szenvedés után Kassán. Vágyainak beteljesülése felé közeledett, midőn megtámadta a gyilkos kór s tüdejébe fojtotta vágyakozó sóhaját. Temetése nagy egyházi pompával nov. 12-ikén ment végbe.

Igyunk Sztatvini-vizet! Ezen víz üdít, gyógyít és a legolcsóbb természetes ásványvíz!

Ha kávéra gondol — gondoljon *Kurra!*

Adóügyi útmutató. A kassai kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt adózó kereskedőket és iparosokat, hogy az új adótörvényben előirt kötelezettségeik iránt való tájékoztatásuk végett «Adóügyi útmutató» cím alatt utasításokat adott ki, melyeket megküldött a kerületi ipartestületeknek, kereskedelmi társulatoknak és kereskedelmi köröknek oly célból, hogy tagjaikat kioktassák. Ez az új útmutató a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában beszerezhető.

Léglázó vatta-hengerek különféle vastagságban kaphatók *Theiss Armin* újonnan rendezett gyermekjáték-, sportcikk- és hangszerek üzletében Eperjesen, Fő-utca 36.

UHL MATH. virágüzlete

Ajánlja a legszebb menyasszonyi bokrétákat 10 koronától feljebb.

KASSA, Fő-utca 81. szám. Nyoszolyóleány-bokréta 6 kor.-tól feljebb.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal 10 kor.-tól feljebb. | Sirbokréta 3 kor.-tól feljebb, szalaggal és felirattal 6 kor.-tól feljebb. Disz-gyászkoszorúk „ „ „ 20-30-40 kor. | Megrendelések azonnal lesznek elkészítve és nagy gonddal csomagolva.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld UHL MATH. virágüzlete, KASSA, Fő-utca 81. • Telefon 202.

Friss dunai halakra előjegyzéseket elfogad *Schnitzer Samu*, Fő-utca 97. sz.; telefon 149.

Könyv- és zeneműujdonságok Molnár Jenőnél raktáron vannak.

Balesetek. Findl Géza bádigos-iparos *Steinhauer* Henrik bádigossegéd balesetét bejelentette. Nevezett gép mellett dolgozott és saját vigyázatlansága folytán a gép jobbkezeének középső ujját elkapta. Sérülése nem súlyos. — Paszternák teherszállító bejelentette, hogy *Nakata* János napszámos, pénzszerény szállítása alkalmával, a jobbkezeének ötödik ujját megsértette. Sérülése enyhe.

Friss balatoni fogasok, valamint különféle *dunai halak* minden *csütörtökön és pénteken* kaphatók *Kun Sándor* csemege- és halüzletében. Telefonszám 137.

Bicskázó tanonc. Kopisák János tanítóképezdész panaszfeljelentést tett, hogy nov. 11-ikén *Bereczki* Gyula szobafestő-tanonc fejét bicskával öt helyen megsúrta. A tanonc a rendőrségen beismerte tettét. A kir. járásbírósnak át lett adva.

Az elismert legjobb elsőrendű gyártmányú cipő, kalap, nyakkendő és fehérnemű nagy választékban kizárólag csak *Goldberger* Henrik cipőkirálynál kapható. Különleges bálíjdonságok megérkeztek.

Elfogták a betörőt. A múlt számunkban közöltük, hogy a bártfamihályói betörőnek a rendőrség nyomában van. Szilágyi Lajos rendőrőrmester buzgó fáradozása folytán már a tettes *Draganovszki* Jánosné, lopásért s kihágásért többszörösen büntetett egyén személyében megkerült.

Számtalan esetben nyert beigazolást azon tény, hogy keletkező tüzeseteknél a MINIMAX-tűzoltókészülék igen nagy károktól mentette meg azok tulajdonosait, miért is ajánljuk azt szeszgyárak és malomtulajdonosok szives figyelmébe. Próbautatást bármikor készsággel rendezünk. Egyedüli raktár Sáros megyében Luchs Ede és Társa cégnél Eperjesen.

Megszökött a mesterétől. *Platkó* József borbélytanonc a kassai m. kir. javító-nevelőintézet megkeresése folytán Eperjesen el lett fogva s Kassára visszakísérve. *Platkó* Kassán mesterétől 20 koronát kicsalt s Eperjesre megszökött.

Legdivatosabb alkalmi frizurákat készít *Feld* Rózsai, Eperjes, Fő-utca 11. szám alatt.

Meglopta az anyját. *Koziol* József eperjesi születésű 12-éves fiú a kassai gyermekmenhelyre szállított, mert az anyjától 10 koronát ellopott. Ugyancsak ilyen összeg erejéig károsította meg gazdáját is, azután pedig Korompára szökött, ahol a pénzt elköltötte.

Ferdére taposott cipősarkok az eleganciát tönkreteszik. A «Berson» gummisarok viselete, melyek a bőrnél is tartósabbak, a cipősarok letaposását kizárják. Utánzatok miatt ügyeljen a vásárlás alkalmával a szójegyre: «Berson»!

Az influenza ismét epidemikusan lépett fel egész Európában. Mindenki ismeri ezt az alattomos betegséget, amely a tüdőre gyakorolt komplikációival jogosan kelt általános félelmet. Ezért senki se mulassza el, hogy az influenza tartama alatt — különösen, ha köhögéssel együtt lép fel — egy hétig *Sirolin Roche*-t szedjen. A *Sirolin Roche* általánosan ismert gyógyszer a légzőszervek hurutos megbetegedései ellen, megakadályozza a tüdőbaj bacillusainak kifejlődését és szaporodását. A *Sirolin Roche* kellemes ízű, fokozza az étvágyat és tápereje is nagy.

Pehelykönnyű elegáns.

Tartósabb miní bőr.

Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermekek elismert, legkiválóbb tápszere az elválasztás idejétől kezdve a *Phosphatine Falières*, mert nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

Lopás. November 3-ikán *Lapis* patakon özv. *Jerusinszky* Mihályné szül. *Rusznay* Anna ottani lakosnő kárára záratlan kamrájából ruhaneműt loptak el 18 kor. kárösszegben. A lemesi csendőrkormány kinyomozta, hogy ezen lopást *Halsik* Erzsébet vörösvágási születésű 14-éves hajadon követte el, ki cselekményét be is ismerte. A lopott holmik megkerültek. A tettes ellen a büntető-bíró-ság megindította az eljárást.

A gyermekbetegségek elleni védekezés a gyermek ellentállóképességével növekszik. Hogy pedig az ellentállóképesség növekedjék, szükséges az okszerű táplálás, melyet kiegészít az, ha a gyermek a hideg időszak alatt *csukamájolajat* iszik, mely célra legalkalmasabb a *Zoltán-féle*, mert kellemetlen íze, szaga nincsen, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegje 2 kor. a gyógyszerárakban.

Elveszett üszök. *Lorber* Samu felsőodori lakos bejelentette a felsővízközi főszolgabírónak, hogy öt piros-tarka üszöje a felsővízközi határból elveszett.

Hulla a Tarczában. November 14-ikén reggel 7 órakor a Tarczában «Na moszkale» tájkán egy férfi-hullát találtak. A hulla a gyökerekben volt fennakadva s a koponyán és fejbőrön véres ütések és karcolások voltak láthatók, melyről az első pillanatban azt gondolta volna az ember, hogy a szerencsétlen gyilkosságnak esett áldozatul. A helyszínén megjelent *Halmi* tb. rendőrkapitány és dr. *Holénia* városi orvos, kik megállapították, hogy a holttest már egy napja heverhet a vízben. Az ütések pedig valószínűleg a sziklához való ütődésektől keletkeztek. A feltevést aztán a Nagysárosról érkezett jelentések is megerősítették, ahonnan azt a hírt kaptuk, hogy előtte való nap a zsilip melletti hídról egy sírásó a Tarczába bukkott és onnan még ezideig nem bírták kihalászni. A szerencsétlenül járt ember azonos a nagysárosival, *Manykó* Péternek hívják. Holttestét felesége is felismerte.

Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, fel-fúvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen széke-lésben szenvednek, a *Moll-féle seidlits-por* használatával rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., *Tuchlauben* 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

A felkai fiú öngyilkossága. A *SZEPESI LAPOK* nov. 13-iki számában gyilkossági hír jelent meg, melyben az eperjesi rendőrséget igaztalanul támadja. Elmondja, hogy a múlt vasárnap reggelére Eperjesen, a *Kassai-út* felől egy jól öltözött fiatalember támolygott, kiről az első pillanatban azt hitték, hogy részeg. Az arca tele volt vérrrel s jobbhalántéka át volt löve. *Malatinszky* János rendőrszakaszvezető a fiatalembert bevitte a rendőrkapitányságra, hol elmondta, hogy *Pesko* Károlynak hívják és Felkán kereskedősegéd. Szombaton érkezett Eperjesre s mivel a helyi viszonyokkal ismeretlen volt, kifelé indult az erdő felé, ahol egy 35—40 évesnek látszó ember rálőtt és kirabolta. És itt támadja a *SZEPESI LAPOK* igaztalanul rendőrségünket, ugyanis azt írja róla, hogy bár a fiatalember vallomása valószínűnek látszott, mégis *Halmi* rendőrkapitány nem akart hitelt adni szavainak. «Meg vagyunk különbben szokva — írja a *SZEPESI LAPOK* — az eperjesi rendőrség részéről, hogy nagyon gyorsan mond véleményt a legbonyolultabb ügyekben is. Emlékeztünk még rá, hogy tisztességes iglói mézárásokat a gyilkosság gyanújába kevert, míg az akkori gyilkos még most is ismeretlen. Tudomásunk szerint az iglói mézárások letartóztatásának is megvolt a maga oka, mert bár a gyilkosok nem ők voltak, de a körülmények úgy alakultak, hogy a rendőrség feltehetően azt róluk. Hiszen csak azután gyanúsították őket, miután az egyiket egy éjjeli mulatóhelyen véres inget láttak. Így meggyanúsítani valakit, azt hisszük, nem alaptalan dolog. És a mostani esetben is a hamari véleményt a *SZEPESI LAPOK* mondotta, mert a további tárgyalások alatt *Pesko* maga bevallotta, hogy ő véletlenségből lötte meg magát és mivel ezt restelte a rendőrség előtt, azért mondotta, hogy megtámadták. És most már azt hisszük, hogy a *SZEPESI LAPOK* is belátja, hogy igaztalanul bánt el az eperjesi rendőrséggel.

A nagyérd. közönség szives tudomására hozom, hogy az **Arok-utca 32. sz.** alatti helyiségben újonnan berendezett

vendéglőt

nyitottam. :: Kitünő házi-koszt. Ebéd-és vacsora-bérlet!

Szives látogatást kér tisztelettel
özv. **Miazdra Károlyné.**

IRODALOM.

A tót nemzetiségi mozgalom története. Ebben a hónapban hagyja el a sajtót a tót nemzetiségi kérdés egyik legalaposabb ismerőjének, *Steier* Lajos hírlapírónak nagyszabású munkája: «A tót nemzetiségi mozgalom fejlődésének története». Ezen 23 ívre terjedő munka oknyomozó részletességgel és megbízható alapos-sággal, a lelkiismeretesen megvizsgált adatok nagy csoportjaival azt a könyvet van hivatva

Munkát és időt takarít meg,

1 kocka $\frac{1}{4}$ liter leves részére 5f.

MAGGI -féle

ha a

húsleveskockát

használja. Ez épp oly kitünő gyenge levesek, mártások, főzelékek stb. megjobbítására, mint húslevesnek tésztaleműekkel való készítésére, bouillonok előállítására, valamint főzelékek, ragouk stb. főzéséhez.

Ügyeljünk a MAGGI névre és a keresztcsillag védjegyre.

pótolni, melynek és amely egy a t. natkozó helyes kö. nyezze. Megdönt. világosan és párt. volt és van ebbe. deken keresztül h. hatatlan kombiná. zetet. A megjele. mozgalom első n. minden részetre. felhalmozott tanu. állanak, akik a t. előnyös megoldás. megrendelhető a.

KA
D

SZ

Cabaret. Jut. tánc. E négy tő. mult hét színház.

Eléggé változ. volt része közöns. mult héten ann. hogy nem is ige. a színház iránt. kozott.

Reméljük, ho. utolsó hetének. kebb lesz.

Heti referada.

Szombaton (n. rült cabaret-estét. vezetett igen ügy. Irma tetszetős tá. sikerrel. Majd *S.* nyörködtünk. A látott tagját is a szép kalugyer-tá.

Majd *Belezn.* nótát — *Dvorts.* nagy hatással. *A.* Aranyossyné co. tak ki a közönsé. ugyancsak tapsra. a *Beketow* cirku. rel. Végül *Belezn.* veskedett hálás l. ez alkalommal *Ba.* Keresztési fellépt. pompás előadás.

Vasárnap (n. este a «Csóksza. jó előadásban. zódottett *Soltés.* mesteri táncaikl. séget.

Hétfőn (nov. Ez estén is fellé.

pótolni, melynek hiánya széles körben érezhető és amely egy a tót nemzetiségi mozgalmra vonatkozó helyes közvélemény kialakítását eredményezze. Megdönhetetlenül írja meg az igazságot, világosan és pártatlanul állapítja meg, hogy mi volt és van ebben a kérdésben, melyről évtizedeken keresztül hamis és ferde vélemények, tartatlan kombinációk tévesztették meg a nemzetet. A megjelent munka a tót nemzetiségi mozgalmat első nyomaitól kezdve mai állapotáig minden részletre kiterjeszti figyelmét és a benne felhalmazott tanulságok mindazok rendelkezésére állnak, akik a tót kérdésnek helyes és hazánkra előnyös megoldását óhajtják elősegíteni. A munka megrendelhető a szerzőnél Liptószentmiklóson.

PALMA

a valódi
KAUCSUK-CIPÓSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

SZINHÁZ.

Cabaret. Jutalomjáték. Két premiere. Medvénc. E négy előadásban ki is merül talán a múlt hét színházi krónikája.

Eléggé változatos, élvezetes, meleg estékben volt része közönségünknek, amelyet azonban a múlt héten annyi szórakoztató hely csábított, hogy nem is igen lehet csodálkozni azon, hogy a színház iránt is mérsékelt érdeklődés mutatkozott.

Reméljük, hogy a mostani színi-évad két utolsó hetének élete minden tekintetben élénkebb lesz.

Heti referadánkat a következőkben adjuk:

Szombaton (nov. 9.) az igazgató szépen sikerült cabaret-estét rendezett, melyet Oláh Ferenc vezetett igen ügyesen. Nagy Imréné és Zombory Irma tetszetős táncja után Gömörly szavalt nagy sikerrel. Majd Széchy Emma műdalaiiban nyögőködtünk. A cabaret a színtársulat sohasem látott tagját is a színpadra csalta. Garami, a sügő szép kalugyer-táncot járt.

Majd Beleznay Mancsi énekelt két magyar nótát — Dvortsák—Szentiványi szerzeményeit — nagy hatással. A közönség megismételte vele. Aranyossyné coupléi nem kisebb tetszést váltottak ki a közönségből. Fekete Rózsika sánszonjai ugyancsak tapsra készítették a közönséget. Sarkady a Beketow cirkusz Jancsiját imitálta nagy sikerrel. Végül Beleznay Mancsi cabaret-dalokkal kedveskedett halás közönségének. Színre került még ez alkalommal Bakó, Saári, Sólyom, Nagy, Fekete, Keresztési felléptével «Barátságból» című vígjáték pompás előadásban.

Vasárnap (nov. 10.) délután a «Tatárjárás», este a «Csókszanatórium» került színre, ismert jó előadásban. Este lépett fel a két estére szerződött Soltész Hermin és Soltész Sándor, mesteri táncokkal gyönyörködtetve a közönséget.

Hétfőn (nov. 11.) «Évá»-t adták negyedszer. Ez estén is felléptek az imént említett táncosok.

Beleznay Mancsi és Soltész Sándor táncja a szó igaz értelmében véve elragadta a közönséget.

Kedden (nov. 12.) «A gölya» című angol bohózat bemutató előadása volt, melyet kevés közönség nézett végig. Saári Margit és Fekete Rózsika kiforrott játéka nagy sikert biztosított, melyet fokozott Nagy Imre igazán művészi alakítása. Oláh sikerült alakításban játszott a féltékeny férj szerepét. Kisebbszerepben jó volt Hédvégi Margit.

Szerdén (nov. 13.) Beleznay Margit soubrette jutalomjátékául a «Csókon szerzett vőlegény» került színre. A szépszámmű közönség meleg szeretettel ünnepelte kedvencét, aki pompás játékkal, táncokkal s énekével ismételt tapsoltart aratott. Mezey Kálmán Csontai szerepében tökéletesen mesteri alakítást nyújtott. Nagy Imre, Aranyossyné, Sarkadi hármas jelenése ottán észlelt sikert hozott. Hédvégi szépen énekelt. Saári Margit, Kovács, Gömörly szokott jók voltak.

Csütörtökön (nov. 14.) «Jogot a nőknek» c. angol vígjátékának volt a premiereje. A gyenge darabba igazán nem volt kíváncsi a közönség. Színészeink igazán jobb ügyhöz mérő buzgalommal igyekeztek a darab megmentésén Nagy Imre, Saári Margit, Fekete Rózsika, Bakó fáradozása azonban hiábavalónak bizonyult.

Pénteken (nov. 15.) a «Limonádé ezredes»-t adták, ismételt előadásban.

Szombaton (nov. 16.) a «Tengerész Kató» bemutató előadása volt. Előadásról lapunk jövő számában emlékeztünk meg.

A jövő hét műsora: *Vasárnap* d. u. «Leányvásár», este «Tengerész Kató». — *Hétfőn*, *Komjálty* János, a Kassai Nemzeti Színház igazgatójának vendégfelléptével: «Don Caesar de Bazan», vígjáték. — *Kedden*, *Sarkady* Gaspar jutalomjátékául: «Doktor úr», bohózat. — *Szerdén*, *Komjálty* János, a Kassai Nemzeti Színház igazgatójának vendégfelléptével: «Aszalai uram leonyai», vígjáték. — *Csütörtökön*, *Fekete* Rózsika jutalomjátékául: «Gyöngyök drága gyermeke», színmű. — *Pénteken*, mérsékelt helyaráttal: «Nebántósnág», operette. — *Szombaton*: «Kis barátom», operette-újdonosság.

Feladás szerkesztő: Dvortsák György. Kiadóvulajdonos: Kesch Árpád cég.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bőr- és Lithium-tartalmu gyógyforras

SALVATOR

Különösen sikeres használataik.
Különösen a vörheneynél (szarvany) fellépő vesebetalmaknál.
Húgyhajtó hatásu.
Kellemes ízű.
Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik élő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi verőességben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	82 fillér.
1 literes palack	40 " "
1 literes palack	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
1 literes palack	7 " "
1 literes palack	9 " "

Eperjesi főraktár: M. Kolik Istvánnál.

■ ■ ■ **Értesítés.** ■ ■ ■

Weinberger Hermannénak Eperjesen, Konstantin-utca 4. szám alatti üzletét f. évi november hó 14-ikén megvettem. :: Ezt közhírré téve, felkérem a nevezett üzlet esetleges hitelezőit, hogy netáni követeléseiket nálam 7 nap alatt bejelentsék, mert különben azokat tekintetbe nem vehetem. :: FÖLDES SAMU, Eperjes.

381-1912. számhoz.

Fenyőfaeladási hirdetmény.

A kelembéri (Klembérk) volt úrbéres közbirtokosság a volt úrbéresek érdejében, IV. tag a) osztályában, a folyó évi tavaszi szabványok által kidőntött és azóta lekéregzett 205 darab 101 m²-t kitevő fenyőszálfa, valamint a nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak 47961-1912. I. A-2 sz. rendelkezésével ugyanott 1253 katasztr. hold területű kihalászni engedélyezett 20-60 cm. mellmagassági átmérvél bíró jegenye, lúcs és erdei fenyő fatömegeinek, mely a hivatalos becslés szerint 1787 drb 1290 m³ építőkámban állapított meg, eladására

1912. évi december hó 5-ikén

előadott 11 órákor, Kolombér község bíróságánál írásbeli árt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverést tart.

Kikiáltási ár 12.488 kor. Banatpénz 1248 kor. Úrdajánlatok nem fogadjanak el. Becsáron alul a faanyag el nem adható.

Az árverési általános és részletes szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó részletes adatok az úrbéresek elnökeknél és az eperjesi vidéki alsó m. kir. járási erdőgazdálkodásnál megtekinthetők.

Kolombér (Sárosvármegye), 1912. november 3.

Hajdúk Mihály, v. úrbéri elnök.

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillért többet kiadni:

Clubspecialité

120 lap 20 fillér

70 " 12 " "

1000 " 60 " "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronz- és szinnyomás valamint szíradék igénybevételével. Szíradék nélkül vannak, de minden lapocskában is hüvelyben lenni van viszonyossal a vízjegy és a gyáros aláírása. "Modiano". Kapható minden jobb tőzsdében.

2041—1912. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. járásbíró 1911. évi Sp. I. 372/4. és Sp. I. 1020/3. sz. végzése folytán dr. Böhm Aladár ügyvéd által képviselt Spitzer Mór és Schwarz Fülöp végrehajtató részére 165 kor. és 80 kor. 10 fill. tőkekövetelés és j. r. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 606 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. bíróság 1912. V. 914/4. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Lemesen leendő megtartására határidőül 1912. évi december hó 3-ik napjának d. u. 3 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt ló, szekér, takarmány s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzheztes mellett, szükség esetén becserőn alul is el fognak adni.

Felhívotnak mindazok kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1912. november 14. *Spányi Kálmán,* kir. bír. végrehajtó.

KLEIN JENŐ BODEGÁJA

FÜSZER-CEMEGE-ÉS CUKORKA-
:: KÜLÖNLEGESSÉGI ÜZLETE ::

EPERJES, FŐ-UTCA 46. :: TELEFON 162.

Az 1904-iki st.-louis-i világtállításon
"GRAND PRIX".

Tisztítsd csak
Globus
Fémfeszítőkivonattal
a világ legjobb fémfeszítőszeré.

Johann tisztít minden más tisztítószerrel.

Téli menetrend.

Érvényes 1912. október 1-jétől.

Orló—Eperjes—Budapest:										
	este	reg.	d. e.	d. u.	este		reg.	d. e.	d. u.	este
Orló	i.	—	—	—	140	—	—	—	—	810
Lubotény	—	—	—	—	145	—	—	—	—	817
Pusztamező	—	—	—	—	158	—	—	—	—	832
Krivány	—	—	—	—	215	—	—	—	—	850
Héthárs	1020	—	625	953	226	—	—	—	—	900
Roskovány	1026	—	632	959	233	—	—	—	—	907
Vörösalma	1031	—	637	1003	238	—	—	—	—	913
Pécsújfalu	1037	—	643	1008	244	—	—	—	—	919
Kisszeben	1046	—	651	1015	253	—	—	—	—	931
Orkuta	1052	—	657	1020	259	—	—	—	—	937
Osztopatak	1059	—	704	1026	306	—	—	—	—	944
Nagysáros	1109	—	714	1035	317	—	—	—	—	954
Eperjes vár.	1119	—	725	1044	328	—	—	—	—	1004
EPERJES	1123	—	730	1048	332	—	—	—	—	1008

A Héthársról este 10 ó. 20 p.-kor induló és Eperjesre este 11 ó. 23 p.-kor érkező vonat csak hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

Eperjes—Budapest:											
	reg.	d. e.	d. u.	este	éjjel		reg.	d. e.	d. u.	este	
EPERJES	i.	1205	434	620	752	1055	1207	400	645	1022	
Kende	—	443	631	813	1104	1218	409	656	1031	—	
Lemes	—	1234	454	645	818	1115	1232	422	710	1042	
Abos	—	1230	459	652	825	1120	1239	429	716	1051	
Abos	—	i.	1246	454	656	836	1122	1252	432	819	1048
Terebő	—	—	529	701	—	1127	—	437	—	1056	
H. Sz. István	—	—	537	722	—	1134	103	446	—	829	1104
H. Tihany	—	—	545	730	—	1142	—	454	—	1112	
Kassa	—	i.	105	550	735	854	1147	114	500	840	1117
Kassa	—	i.	117	658	900	900	1226	120	521	926	1133
Miskolcz	—	—	256	916	1042	1042	309	259	704	1209	154
Miskolcz	—	i.	304	940	1052	1052	337	306	713	1257	225
Budapest	—	—	630	105	230	230	850	625	1050	650	815

Az Abosról d. u. 12 ó. 52 p.-kor induló és Budapestre este 6 ó. 25 p.-kor érkező vonat csak dec. 15-iktől szept. 31-ikéig közlekedik.

Budapest—Eperjes—Orló:

	este	este	este	este	reg.	d. e.	d. u.	d. u.			
Budapest	i.	1000	800	1025	1135	645	655	935	120	210	
Miskolcz	—	139	114	312	554	1020	1145	1256	455	548	
Miskolcz	—	i.	150	134	359	635	1026	1205	103	507	648
Kassa	—	—	328	413	643	916	1207	240	250	656	925
Kassa	—	i.	345	455	653	—	1222	358	707	1040	
H. Tihany	—	—	502	—	—	—	—	405	—	1046	
H. Sz. István	—	—	511	709	—	—	—	415	—	1103	
Terebő	—	—	519	—	—	—	—	423	—	1109	
Abos	—	—	401	523	721	—	—	427	725	1113	
Abos	—	i.	409	526	724	—	—	430	821	1117	
Lemes	—	—	534	731	—	—	—	438	828	1124	
Kende	—	—	548	742	—	—	—	460	839	1135	
EPERJES	—	—	600	750	—	—	—	500	847	1143	

	reg.	d. e.	d. u.	d. u.	este		
EPERJES	i.	450	—	800	120	520	854
Eperjes város	—	455	—	806	126	526	859
Nagysáros	—	506	—	817	137	537	909
Osztopatak	—	515	—	826	146	546	918
Orkuta	—	523	—	833	153	553	925
Kisszeben	—	530	—	840	200	600	932
Pécsújfalu	—	538	—	847	208	608	940
Vörösalma	—	544	—	852	—	613	946
Roskovány	—	549	—	857	214	617	951
Héthárs	—	555	—	902	219	622	956
Héthárs	—	i.	—	904	221	625	—
Krivány	—	—	—	911	228	632	—
Pusztamező	—	—	—	929	245	649	—
Lubotény	—	—	—	941	256	701	—
Orló	—	—	—	945	300	705	—

Eperjes—Bártfa:

	reg.	d. u.	d. u.	este	
Eperjes	—	ind.	618	130	525
Sebeskellemes	—	—	629	140	535
Alsósebes m. h.	—	—	637	147	542
Kapi	—	—	652	159	554
Fulyán m. h.	—	—	656	204	558
Töltészék m. h.	—	—	704	212	606
Deméte	—	—	710	218	611
Magyarasszlavicza	—	—	740	243	624
Oszikó m. h.	—	—	749	251	642
Hertnek	—	—	811	306	657
Kolossó	—	—	829	324	714
Bártfa	—	—	840	335	725

Bártfa—Eperjes:

	reg.	d. u.	d. u.	este	
Bártfa	—	ind.	530	150	800
Kolossó	—	—	542	202	812
Hertnek	—	—	559	221	829
Oszikó m. h.	—	—	613	235	843
Magyarasszlavicza	—	—	622	248	858
Deméte	—	—	636	302	912
Töltészék m. h.	—	—	640	306	916
Fulyán m. h.	—	—	647	312	922
Kapi	—	—	653	318	929
Alsósebes m. h.	—	—	704	328	939
Sebeskellemes	—	—	711	335	946
Eperjes	—	—	720	344	955

Szepesség felé indul a vonat:

	d. u.	d. u.	d. u.	d. u.						
EPERJES	i.	434 r	620 r	1207	1207	645 e	400			
Abos	—	459 r	652 r	1239	1239	716 e	429			
Abos	—	i.	404 r	534 r	740	1253	117	404 du	727	540
Margitfalva	—	441 r	548 r	824	126	203	446	801	624	
Gölniczbánya	—	620 r	820 r	900	235	235	520	835	835	
Szolnokhuta	—	805 r	805 r	1045	420	420	705	—	—	
Szepesolasi	—	512 r	623 r	856	152	237	526	825	658	
Szepesváralja	—	810 r	810 r	1100	310	—	745	859	859	
Igló	—	542 r	658 r	926	220	315	603	855	735	
Lőcse	—	755 r	755 r	1035	250	425	710	940	940	
P.-Felka	—	620 r	757 r	1015	257	418	710	930	—	
P.-Felka	—	i.	630 r	80	1030	318	432	725	—	
Csorba	—	653 r	840 r	1058	335	502	757	—	—	
L.-Sz.-Miklós	—	745 r	940 r	1153	425	611	904	—	—	
Rózsahegy	—	814 r	1022 r	1223	454	659	942	—	—	
Ruttka	—	900 r	1135 r	117	538	823	1040	—	—	
Zsolna	—	930 r	1220 r	154	605 e	903 e	1135 e	—	—	
Pozsony	—	—	457 r	730 r	315 r	535 r	—	—	—	
Wien	—	—	625 e	905 e	555 r	555 r	755 r	—	—	
Zsolna	—	i.	940 r	—	215	615 e	925	1243 e	—	
Teschchen	—	—	1117 r	—	405	744	1212	214	—	
Oderberg	—	—	1210 r	—	506	830	155 e	256	—	
Breslau	—	—	310 r	—	1036 e	1148 e	558 r	558 r	—	
Berlin	—	—	834 e	—	526 r	526 r	1108 d	1108 d	—	

Dec. 15-iktől január 31-ikéig vonat közlekedik, mely Abosról indul d. u. 3 ó. 27 p.-kor és Poprádfelkára érkezik 6 ó. 35 p.-kor d. u.

Szepesség felől érkezik a vonat:

	d. u.	d. u.	d. u.	d. u.					
Berlin	—	i.	—	733 e	1200 e	1200 e	—	876 r	—
Breslau	—	—	—	1208 e	618 r	618 r	—	212 du	—
Oderberg	—	—	—	450 r	950 r	1050 r	—	510 du	—
Teschchen	—	—	—	552	1030	1150	—	557	—
Zsolna	—	—	—	800	1157	142	—	728	—
Wien	—	—	—	730 e	—	—	745 r	915	—
Zsolna	—	i.	—	408 r	815	1202	200	245	733
Ruttka	—	—	—	450	901	1228	235	332	759
Rózsahegy	—	—	—	618	1023	112	326	455	846

Meghívó.

Az Eperjesi Kölcsönös Segélyző Szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak az Eperjesen, 1912. évi december 1-jén, vasárnap d. u. 3¹/₂ órakor a szövetkezet helyiségében (Fő-utca, róm. kath. fiúiskola földszintjén) tartandó **rendkívüli közgyűlésre.**

A gyűlés tárgyai:

1. Határozathozatal az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hitel-szövetkezetnek kötelékébe való belépés tárgyában.
2. Új alapszabályok alkotása.
3. Cégváltoztatás s új cégjegyzés.
4. Igazgatóság s felügyelő-bizottsági tagok választása.
5. Intézkedések az átalakulással járó teendőkre nézve.
6. Indítványok.

Eperjes, 1912. november 14.

Az igazgatóság.

■ A legújabb ■ MODERN KÉPKERETEK

megérkeztek

IFJ. SCHUSTEK NÁNDOR üzletébe,
:: Eperjes, Fő-utca 99. szám. ::

Szlatvini „Anna“-forrás.

Lithiumban legdúsabb ásványvíz.

Üdít! Gyógyít!
Nyálkaoldó! Húgsavoldó!

Kapható minden jobb üzletben!

Eladási árak:

1 üveg 1 liter tartalommal . . . 42 fillér
1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 30 fillér.

Üres üvegekért visszafizetnek:

1 drb 1 literes üres üvegért . . . 10 fillért
1 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 6 fillért.

Főraktár:

SCHNITZER SAMUNÁL, Fő-utca 97. sz.

Milliók

használják

Köhögés

rekedtég, hurut és nyalkasodás, görcs és hőkburut ellen

KAISER
MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hi-
teles bizonyít-
vány orvosoktól
és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

Kapható: Korn Vilmos gyógyszerárában,
Scholze Alfréd cukrászdájában és Lefkovits
Emil fűszer- s csemegeüzletében, Eperjesen.

1847—1912. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. törvényszéknek 1912. évi 3261. sz. végzése folytán dr. Littmann Arnold ügyvéd által képviselt Kassai ipari hitelszöv. végrehajtató részére 200 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 2500 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1912. V. 974/8. számú végzésével az árverés elrendelhetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes malmában Lapispatakon leendő megtartására határidőül 1912. évi november hó 19-ik napjának délutáni 2 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt hengerlő s gőzgép a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén bec. áron alul is el fognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött-nél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1912. november 3. Spányi Kálmán,
kir. bír. végrehajtó.

Elsőrendű osztrák szövőgyár

különleges készítményei, mint fehér-, asztal- és ágy-neműi részére magáncégeknek, szállodásoknak és penziótulajdonosoknak jól ismerős urakat vagy hölgyeket keres képviselőül. Ajánlatok „Hohe Provision R 5715” jelzés alatt Haasenstein és Vogler r.-t., Wien, I. címre küldendők.

Megvételre kerestetik
egy használt, egyajtós

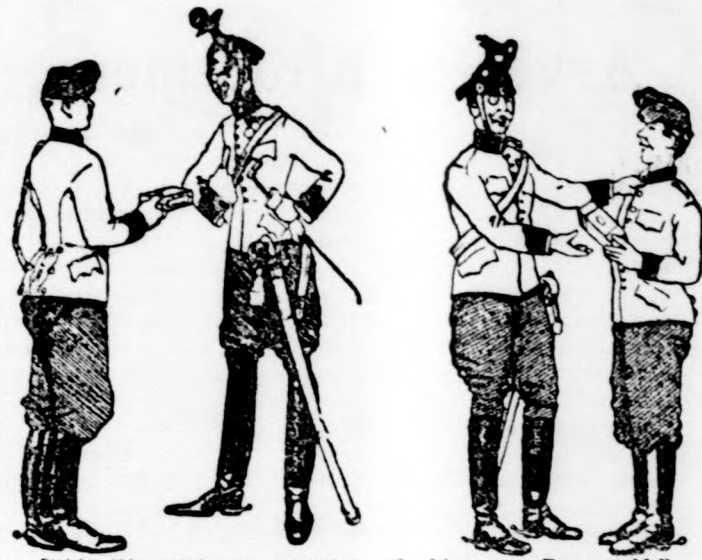
Wertheim-szekrény.

Ajánlatokat, az ár megjelölé-
sével, a kiadóhivatal továbbít.

Szép írással bíró leány
irodai alkalmazást keres.

Gépirásra is vállalkozik.

Cím a kiadóhivatalban.

Früher! Móg most sem jegyzted No lám . . . Ez a valódi
meg magadnak, hogy csak
Jacobi antinicotin Jacobi antinicotin
szivarka-hüvely!

Engros: Adolf & Alexander Jacobi, Wien VIII.

:: Csakis teljesen jártas ::

gép- s gyorsíró

:: hivatalba ::

azonnali belépésre kerestetik.

:: Cím a kiadóhivatalban. ::

LEGTARTÓSABB

≡ húzott-drótszálalás lámpa! ≡

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Eperjesen,
a Fő-utca 44. számú (Kádas-féle) házban
arany-, ezüst-, ékszer- és órásüzletet

nyitottam. Elvállalom minden, a szakmamba vágó ékszer előállítását, javítását,
aranyozását és ezüstözését. Nagy ékszerraktár elsőrendű gyártmányokból.

BERGMANN aranyműves, ékszerész és órás
:: Eperjes, Fő-utca 44.

Tisztítsd cipőt csak

Globin

cipőkrém

Mindenütt kapható.

1918—1912. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Kassai kir. törvényszék 1912. évi 11.618. sz. végzése folytán dr. Friedmann Henrik végrehajtató részére 568 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 2730 kor. becsértékű ezüstneműekről szóló kézi-zálogjegyre az eperjesi kir. járásbíró 1912. V. 1523 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Eperjesen a városháza előtti téren leendő megtartására határidőül 1912. évi november hó 23-ik napjának délutáni 3 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt, 2730 kor. becsértékű ezüstneműekről szóló eperjesi bankjegyleti kézi-zálogjegyre a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1912. november 8. *Spányi Kálmán,*
kir. bír. végrehajtó.

Folyékony Ezüstfesték

Bendalin

• legjobb, folyékony •
kályha-ezüstfestéket
:::
Nem pattan le vörösré
izzott kályhákra sem,
hanem kihűlésük után
ismét szép ezüsfényű
marad.
• Nem robban! •
Használatban rendkívül
kiadós.
= Mindenütt kapható! =

Egyedüli gyárosok:
**Georg Benda
Lutz-Werke**
bronzfestégyár, Wien,
Traismauer N.-Ö., Prag

Bendalin
a legjobb fémkompozitio
minden elképzelhető tárgy
mázolására.
Állandóan tartós
izzó forróvágnak, valamint
nedvességnek ellenálló
ezüsfesték.

Semmi sem pótolhatja a

Bendalin• legjobb, folyékony •
kályha-ezüstfestéket
:::Nem pattan le vörösré
izzott kályhákra sem,
hanem kihűlésük után
ismét szép ezüsfényű
marad.• Nem robban! •
Használatban rendkívül
kiadós.

= Mindenütt kapható! =

Egyedüli gyárosok:
**Georg Benda
Lutz-Werke**
bronzfestégyár, Wien,
Traismauer N.-Ö., Prag**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel.

A Moll-féle sósborszesz
::: nevezetesen mint :::
fajdalomszűnítő szer
köszvény, csúszás és a meg-
hűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Pályázati hirdetés.

Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézethez gyakorlott, idősebb, családos **kertészt** keresek, ki a kertészet minden ágában való jártasságát bizonyítványokkal igazolni tudja, ki a méhészetet, baromfityenészt, sertéshizlalást érti. Állás 1913. év január 7-ikén foglalandó el. Jelentkezhetni lehet az áll. tanítónőképző-intézet igazgatójánál, hol a fizetési és egyéb feltételek pontosan megtudhatók.

Eperjes, 1912. november 15-ikén.

Dúzs Mária,
igazgató.

Szebeni-út 23. szám alatt

egy 6 szobából álló lakás összes mel-
lékhelyiségekkel, fürdőszobával, veran-
dával és nagy, 780 négysz.-öles kerttel
együtt, vagy anélkül is, november 1-jétől
kiadó, vagy esetleg kedvező fizetési fel-
::: tétellekkel eladó. :::

A kert befásított gyümölcsös- és dísz-
kert. :: Fölvilágosítás dr. Hübschmann
orvosnál, Eperjes, Fő-u. 73. nyerhető.

TŰZIFAELADÁS.

A most Eperjesen, a Löcsei-út végén üzembe helyezett új gőzfűrészen kapható:

Szobafűtésre alkalmas, rövidre aprított keményfa 1 szekér ház-
hoz szállítva 12 K.
100 kg. kimért fa a fűrésztelepen 1'40,,

Bárcák kaphatók naponként a gőzfűrész tulajdonosánál

ZIMMERMANN OSIÁSNÁL, Eperjesen, Vásártér I. sz. alatt.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“, azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók: **VAJDICSKA KÁLMÁN** cégnél, Eperjesen.
Igló: Fogyasztási Szövetk. — Kassa: Binder Samu. — Kiszében: Kasewits János.

Megfojt ez az átkozott
köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyájkasodás ellen
gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadohoz 50 f.

Kapható gyógyszertárakban s drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ** és **EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógyszerárakban és Pálesch Árpád drogueriájában — **Bártán** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Egger mellpastillája
csakhamar meggyógyított

EP

Előfizetési
Egész évre . . .
Félévre
Negyedévre . . .

Hirdetési díj: Har-
bos petítor egyszer-
tése 30 f. Nyiltér s

A

(Dr. A. T.)

veszedelmesen
kettető ágyú-
mellett, pata-
embervér párt-
bontakoznak
zásának és e-
üli diadalát.

A nemzeti
is érvényesül
molekulák co-
mecsek, mint
megindulnak,
csak össze ne
megéreztek e-
rítő hatalmát
nagy nemzeti
erősödve és
már kemény
zánk köré.

És ezek
közöbe ejtsél
előretéknő
kulturális pra-
moniát a nép
gondolkozóba
széli, nemzeti
magyarságát,
adatok jutott

Csilla

Od

Ha r

Ny

Hogy

Ha

S öle

Sze

Vágy

Sz

Óh c

Eg

Csönd

1. Cla

Mint egy kő
letűnt idők hal-
szebbje: Clairet
Most újra
hallom ezüstcse-
Istenem, m
Mélytűzűek, söt